

§ 17.

De tekniske skoler og fagskoler, der ved lovens ikrafttræden er i enkeltmandseje, men som forinden lovens ikrafttræden er godkendt som berettigede til at oppebære statstilskud, og som iøvrigt opfylder betingelserne i § 1, bevarer deres ret til statstilskud, sålænge de ejes af de nuværende ejere.

§ 18.

Denne lov træder i kraft den 1. april 1958. For Grønlands og Færøernes vedkommende fastsættes tidspunktet for lovens ikrafttræden ved kgl. anordning, hvorved tillige kan fastsættes sådanne afvigelser fra lovens bestemmelser, som forholdene måtte tilsi. Samtidig ophæves lov nr. 231 af 28. juli 1916 om tilsyn med den tekniske undervisning for håndværkere og industridrivende.

Bemærkninger til lovforslaget.

Før ikrafttrædelsen af lov nr. 231 af 28. juli 1916 blev statens tilsyn med den tekniske undervisning væsentlig udøvet af „Inspektøren for de tekniske skoler i provinserne“. Da dette tilsyn ikke kunne anses som tilstrækkeligt, blev der den 13. marts 1913 af indenrigsministeren, under hvem de omhandlede spørgsmål dengang henhørte, nedsat en kommission, der fik til opgave at udarbejde en samlet plan for den tekniske undervisning for håndværkere og industridrivende, såvel lærlinge som svende og mestre.

På grundlag af et af kommissionen udarbejdet udkast blev der i rigsdagssamlingen 1915-16 af handelsministeren, under hvis område de pågældende sager var blevet henlagt, fremsat forslag til lov om tilsyn med den tekniske undervisning for håndværkere og industridrivende, hvilket forslag under den foran nævnte dato blev ophøjet til lov.

De tekniske undervisningsvirksomheder, tekniske skoler, herunder de til disse knyttede teknika, fagskoler og teknologiske institutter er private institutioner, der ledes af en forening eller et selskab, hvori fortrinsvis håndværk og industri er repræsenteret, og som enten ejer virksomheden eller har oprettet den som en selvejende institution.

Bortset fra enkelte skoler, som er stiftet på grundlag af legatmidler, er de tekniske skoler oprettet af håndværket selv. Dette private initiativ havde vist sig så levedygtigt, at man, da loven af 1916 blev til, byggede videre på det foreliggende system. Under rigsdagsbehandlingen af forslaget blev det således understreget, at tilsynets hovedopgave var at påse, at statens bidrag blev forsvarligt anvendt, at få de enkelte skoler til at arbejde i takt med hinanden og at være vejledende for skolerne på de forskellige undervisningsområder. De tekniske undervisningsvirk-

somheder er således forblevet selvstyrende, private institutioner med deraf følgende økonomisk ansvar for virksomhedens drift.

Det har været et gode såvel fagligt som økonomisk, at de tekniske skoler har kunnet udvikle sig under egen ledelse og i samarbejde med håndværk og industri har kunnet skabe nye uddannelsesretninger. De større skoler har udbygget lærlingeuddannelsen dels med videregående håndværkerundervisning for svende, f. eks. malerdagsskoler, møbelkonstruktørskoler og bygmesterskoler, dels med en egentlig ingeniøruddannelse på bygnings-, husbygnings-, maskin-, elektro- og skibsbygningsteknika.

Loven af 1916 har i de forløbne år ikke været underkastet ændringer.

Som led i gennemførelsen af loven er udfærdiget en række administrative bestemmelser.

Under 21. december 1933 er således udstedt en bekendtgørelse om eksamensordningen ved eksamensskolerne, og tilsynet har i årenes løb udsendt et antal trykte hæfter indeholdende undervisningsplaner og eksamensregulativer for de videregående skoleafdelinger, herunder teknika. Under 19. august 1957 er udfærdiget bekendtgørelse om husbygnings-teknikum. Der foreligger endvidere et af handelsministeriet udsendt cirkulære nr. 72 af 9. maj 1928 om ydelse af statslån til opførelse af skoler m. v. Under 25. september 1957 har handelsministeriet udstedt bekendtgørelse om ansættelses- og lønningsvilkår for personale ved de statsunderstøttede tekniske skoler m. v. og i tilknytning hertil et cirkulære af 27. november 1957. Iøvrigt har tilsynet i den forløbne tid udsendt en række rundskrivelser til skolerne med vejledning om undervisning, økonomi og administration.

I tilknytning til bevillingerne på de årlige finans-